

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA
Centrala Spółki

Pani Jadwiga Rotnicka
Przewodnicząca
Komisja Środowiska
Senat RP

Pan Marek Ziółkowski
Przewodniczący
Komisja Gospodarki Narodowej
Senat RP

Wasz znak:

Nasz znak: *DV/A/000 138/2014*

Warszawa, dnia *24* czerwca 2014 r.

Sławomir Pawłowski

Działając w imieniu spółki pod firmą Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (dalej: „**PGNiG S.A.**”) niniejszym przesyłamy propozycje poprawek do ustawy z dnia 10 czerwca o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw, która będzie w najbliższym czasie rozpatrywana przez Senat RP (druk senacki nr 655). Proponowane poprawki mają na celu stworzenie otoczenia regulacyjnego, które umożliwi bardziej efektywne prowadzenie działalności polegającej na poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu węglowodorów.

Załączniki:

1. Propozycje poprawek do ustawy z dnia 10 czerwca o zmianie ustawy – Prawo geologiczne górnicze oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 655).

Propozycje poprawek do ustawy z dnia 10 czerwca o zmianie ustawy – Prawo geologiczne górnictwa oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 655)

Poprawka nr 1 (do rozpatrzenia wspólnie z poprawką nr 2)

W art. 1 pkt 25 b) ustawy w art. 49za ust. 3 nadaje się brzmienie:

„3. Od dnia uzyskania decyzji inwestycyjnej do dnia zakończenia fazy poszukiwania i rozpoznawania przedsiębiorca może poszukiwać i rozpoznawać złoża węglowodorów w przestrzeni wyznaczonej w koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złoża węglowodorów oraz wydobywanie węglowodorów ze złoża.”

Poprawka nr 2 (do rozpatrzenia wspólnie z poprawką nr 1)

W art. 1 pkt 25 b) ustawy w art. 49za skreśla się ust. 5.

Uzasadnienie:

Obecne brzmienie ustawy wymaga korekty, gdyż przyjęte brzmienie przepisu art. 49za ust. 3 PGiG wykluczałoby dalsze prowadzenie prac poszukiwawczo-rozpoznawczych w granicach ustanowionego obszaru górnictwa.

Właściwym rozwiązaniem byłoby, aby w **obrębie udzielonej koncesji łącznej można było prowadzić wydobywanie (w granicach obszaru górnictwa) oraz dalsze prace poszukiwawczo-rozpoznawcze w pozostałej części koncesji, jak również w granicach obszaru górnictwa.** Realizowanie prac rozpoznawczych na terenie obszaru górnictwa ma bowiem znaczenie z punktu widzenia wykonywania działalności na pozostałym obszarze objętym koncesją. W przeciwnym razie nie będzie możliwe wykonania, np. zdjęcia sejsmicznego 3D, prac sejsmicznych 2D ani otworu poszukiwawczego (w granicach już ustanowionego obszaru górnictwa). Wprowadzone obostrzenie jest nieuzasadnione i będzie stanowić ograniczenie w prawidłowej organizacji działalności w ramach danej koncesji. Dodatkowo, z uwagi na powyższe, należy **również usunąć ust. 5, którego treść jest sprzeczna z postanowieniem ust. 3.**

Poprawka nr 3

W art. 1 pkt 66 ustawy (tabela - załącznik do ustawy), wierszom 11a, 12a oraz 36a nadaje się następujące brzmienie:

11a	Gaz ziemny wysokometanowy, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 5 mln m ³	tys. m ³	6,23
12a	Gaz ziemny pozostały, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 5 mln m ³	tys. m ³	5,18
36a	Ropa naftowa, którego wydobycie w okresie rozliczeniowym nie przekracza 2000 t	t	36,84

Uzasadnienie:

Zgłoszona poprawka podyktowana jest chęcią zapewnienia racjonalnej gospodarki złożami zlokalizowanymi na terenie kraju. Zmiana kryterium kwalifikowania złóż do kategorii „złóż marginalnych” przedłuży opłacalność eksploatacji złóż charakteryzujących się gorszą ekonomiką. Obciążenie tego typu złóż radykalnie podwyższoną opłatą eksploatacyjną uczyni nieopłacalnym prowadzenie wydobycia, co w konsekwencji skutkować będzie rezygnacją z pełnego sczerpania złóż. Powiązanie definicji złóż marginalnych z kryterium wielkości wydobycia w okresie rozliczeniowym pozwala również na uwzględnienie zmian w zakresie poziomu wydobycia w trakcie eksploatacji złoża¹. Złóża, których ekonomika będzie zmienna w okresie eksploatacji będą obciążone opłatą eksploatacyjną adekwatnie do ich aktualnej sytuacji. Oznacza to, że wraz ze zmianą parametrów wydobycia zmieniać będzie się również stopień obciążenia wydobycia instrumentami parafiskalnymi (opłatą eksploatacyjną).

Ważnym argumentem przemawiającym za przyjęciem proponowanej poprawki jest również jej wpływ na rynek pracy. Duża liczba złóż klasyfikowanych do kategorii „złóż marginalnych” zlokalizowana jest w woj. podkarpackim, a zatem w województwie o wysokiej stopie bezrobocia. Nieopłacalność prowadzenia wydobycia spowodowana radykalnym wzrostem opłat eksploatacyjnych oznaczałaby likwidację wielu miejsc pracy niezwykle istotnych dla mieszkańców regionu.

Konieczność zmiany proponowanego brzmienia przepisu związana jest również z poszanowaniem interesów w toku oraz nadmiernym obciążeniem fiskalnym przemysłu wydobywczego. Podejmując decyzję o rozpoczęciu działalności, inwestorzy w swoich analizach ekonomiczno-finansowych **nie mogli przewidzieć nagłego znaczącego wzrostu obciążeń fiskalnych i parafiskalnych**, w tym znaczącego podwyższenia stawek opłat eksploatacyjnych. Ich wzrost oznacza w konsekwencji naruszenie konstytucyjnej **zasady ochrony inwestycji w toku**.

¹ Stosownie do treści art. 137 ust. 1 PGiG okresem rozliczeniowym z tytułu opłaty eksploatacyjnej jest półrocze liczone odpowiednio od dnia 1 stycznia do dnia 30 czerwca i od dnia 1 lipca do dnia 31 grudnia.

Podwyższenie opłaty eksploatacyjnej będzie stanowiło dla przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wydobycia węglowodorów **znaczące obciążenie**, którego **faktyczny wpływ** może dodatkowo zwiększyć się w związku z nałożeniem na **tych samych przedsiębiorców podatku** od wydobycia niektórych kopalin zgodnie z projektem ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym² **powiązanego z tymi samymi wielkościami**, które determinują wysokość opłaty eksploatacyjnej, tj. wolumenem i wartością wydobywanego surowca.

Rekomendowanym rozwiązaniem problemu jest **ograniczenie oddziaływania postulowanego podwyższenia stawek opłaty eksploatacyjnej** na przedsiębiorców, zwłaszcza w odniesieniu do najmniej opłacalnych **złóż marginalnych**. Oznacza to konieczność względnej redukcji z punktu widzenia danego przedsiębiorcy, ciężarów fiskalnych poprzez rozszerzenie zakresu przedmiotowego złóż marginalnych, wobec których zastosowanie znajdzie aktualna stawka opłaty eksploatacyjnej. Pozwoli to na względnie niezakłóconą kontynuację działalności w ramach tych złóż oraz zapewnienie ciągłości zatrudnienia osób pracujących przy ich eksploatacji.

Zwiększenie zakresu złóż marginalnych zgodnie z niniejszą poprawką nie będzie miało zauważalnego wpływu na stabilność poziomu wpływów budżetowych z tytułu opłaty eksploatacyjnej. Państwo zapewni sobie **objęcie podwyższoną stawką opłaty złóż, z których czerpie się ponad 90% wolumenu** węglowodorów. Stosowne wielkości, na przykładzie największego koncesjonariusza w Polsce, spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. prezentują poniższe tabele.

Z poważaniem

WICEPREZES ZARZĄDU

Zbigniew Skrzypkiewicz

WICEPREZES ZARZĄDU

Jarosław Bauc

² Projekt ustawy o specjalnym podatku węglowodorowym, zmianie ustawy o podatku od wydobycia niektórych kopalin oraz zmianie niektórych innych ustaw; <http://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/154867/154903/154904/dokument102424.pdf>.

Tabela 1. Złóża gazu ziemnego eksploatowane przez PGNiG S.A. (dane za rok 2013)

	Liczba złóż eksploatowanych	Wydobycie w okresie rozliczeniowym (6 mies.) w mld m ³	% udział wydobywania
PGNiG S.A. - złoża łącznie	137	2,480	100%
PGNiG S.A. - złoża inne niż marginalne wg ustawy przyjętej przez Sejm RP (pow. 500 000 m ³)	111	2,475	99,8%
PGNiG S.A. - złoża inne niż marginalne po poprawce (pow. 5 000 000 m ³)	74	2,387	96,2%

Tabela 2. Złóża ropy naftowej eksploatowane przez PGNiG S.A. (dane za rok 2013)

	Liczba złóż eksploatowanych	Wydobycie w okresie rozliczeniowym (6 mies.) w tonach	% udział wydobywania
PGNiG S.A. - złoża łącznie	59	390 059	100%
PGNiG S.A. - złoża inne niż marginalne wg ustawy przyjętej przez Sejm RP (pow. 500 ton)	28	383 650	98,4%
PGNiG S.A. - złoża inne niż marginalne po poprawce (pow. 2 000 ton)	11	365 178	93,6%

Poprawka nr 4

W art. 1 ustawy dodaje się pkt 66 w następującym brzmieniu:

66) w art. 205 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Do zmiany oraz przeniesienia koncesji uzyskanych przed dniem wejścia w życie ustawy nie stosuje się przepisów w zakresie wykazania się prawem do informacji geologicznej, chyba że zmiana koncesji zmierza do powiększenia przestrzeni objętej działalnością; wówczas przepisy w zakresie wykazania się prawem do informacji geologicznej stosuje się wyłącznie w zakresie, o jaki przestrzeń objęta działalnością ma zostać powiększona.”

Uzasadnienie:

Przepis wymaga zmiany zgodnie ze zgłoszoną poprawką, gdyż zobowiązanie przedsiębiorcy do wykazania się prawem do informacji geologicznej złoża, na etapie, kiedy zmiana koncesji jest

niezbędna do zakończenia wydobycia kopaliny ze złoża może rodzić wątpliwości z punktu widzenia racjonalnej gospodarki złożem. **W większości przypadków koszt pozyskania prawa do informacji geologicznej będzie tak wysoki, że przedłużenie koncesji nie będzie opłacalne, a w konsekwencji koncesje te będą wygaszane.** Zaniechanie eksploatacji złóż nastąpiłoby w takim przypadku przed optymalnym momentem z punktu widzenia pozyskiwania kopaliny. Kierując się efektywnością pod względem kosztów oraz prowadząc swoją działalność w sposób ekonomicznie uzasadniony, przedsiębiorca mógłby zostać zmuszonym do przedwczesnej rezygnacji z wydobywania kopalin z danego złoża.

Takie rozwiązanie pozostaje w sprzeczności z ważnym interesem publicznym, zgodnie z którym należy zapewnić optymalne wykorzystanie złóż, których eksploatacja jest ważnym elementem determinującym bezpieczeństwo paliwowe państwa. Wysoki koszt pozyskania informacji geologicznej związany ze zmianą koncesji znacząco pogorsza ekonomikę przedsięwzięcia i przemawiać może za rezygnacją z pełnego wykorzystania złoża. w takim uregulowaniu można upatrywać **naruszenia zasady ochrony praw nabytych.**

Tym samym **zasadne jest ograniczenie obowiązku wykazywania się prawem do informacji geologicznej wyłączenie do przestrzeni, o którą obszar prowadzenia działalności przez danego przedsiębiorcę ma zostać powiększony.**